

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Komitet ds. Zrównoważonego Biznesu

Warszawa, 16 marca 2026 r.

Pani
Aneta Piątkowska
Dyrektor Departamentu
Zrównoważonej Gospodarki
Ministerstwo Rozwoju i Technologii

**Stanowisko Komitetu ds. Zrównoważonego Biznesu Krajowej Izby
Gospodarczej w sprawie konsultacji Komisji Europejskiej dotyczących
Circular Economy Act (CEA)**

Szanowna Pani Dyrektor,

Polska posiada znaczący potencjał rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym wynikający z wielkości rynku przemysłowego, rozwiniętego sektora produkcyjnego oraz rosnącej liczby instalacji przetwarzania odpadów i odzysku surowców. W Polsce rozwija się sektor recyklingu i odzysku materiałów, w którym działają przedsiębiorstwa o rosnącym znaczeniu europejskim, takie jak m.in. Elemental Holding, Elektrorecykling S.A. czy Recykl S.A., a także liczne firmy zajmujące się przetwarzaniem odpadów, tworzyw sztucznych oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Jednocześnie należy zauważyć, że poziom recyklingu w Polsce pozostaje w wielu obszarach poniżej średniej unijnej, co pokazuje, że istnieje duża przestrzeń do dalszego rozwoju rynku surowców wtórnych oraz inwestycji w technologie odzysku materiałów. Z tego względu inicjatywy legislacyjne Unii Europejskiej, w tym planowany Circular Economy Act, mogą odegrać istotną rolę w tworzeniu stabilnych warunków dla rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym.

Krajowa Izba Gospodarcza

ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa, tel.: +48 (22) 630 96 00, e-mail: kig@kig.pl, www.kig.pl

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
KRS: 000121136, REGON: 006210187, NIP: 526 000 17 08

Z perspektywy przedsiębiorstw coraz bardziej widoczny staje się problem ograniczonego popytu na surowce wtórne oraz niedostatecznie rozwiniętych rynków dla materiałów pochodzących z recyklingu. Oznacza to, że mimo rosnących ilości zbieranych odpadów materiały odzyskane w procesach recyklingu nie zawsze znajdują stabilne zastosowanie w produkcji przemysłowej.

Istotnym problemem pozostaje eksport z Unii Europejskiej odpadów zawierających cenne surowce, które w wielu przypadkach mogłyby zostać poddane recyklingowi w Europie i ponownie wykorzystane w przemyśle. Ograniczona kontrola nad tymi przepływami powoduje, że część materiałów opuszcza rynek europejski, zamiast zasilać rozwijający się sektor recyklingu w Unii Europejskiej.

Jest to istotny aspekt bezpieczeństwa gospodarczego Unii Europejskiej w sytuacji rosnących napięć geopolitycznych oraz rosnącego zapotrzebowania na surowce strategiczne. Dlatego Unia Europejska powinna w większym stopniu wykorzystywać materiały już znajdujące się w obiegu gospodarczym. Dotyczy to również surowców krytycznych, w tym pierwiastków ziem rzadkich (REE) oraz innych pierwiastków śladowych obecnych w wielu produktach technologicznych. Rozwój efektywnych systemów odzysku tych materiałów z odpadów może stanowić ważny element wzmacniania bezpieczeństwa surowcowego Unii Europejskiej. W tym kontekście istotną rolę odgrywają również małe i średnie przedsiębiorstwa uczestniczące w zbiorce, demontażu oraz wstępnym przetwarzaniu strumieni odpadów zawierających surowce krytyczne.

W tym znaczeniu Circular Economy Act może stać się jednym z ważnych instrumentów wspierających rozwój bardziej odpornej i zasobooszczędnej gospodarki europejskiej oraz lepsze wykorzystanie materiałów już znajdujących się w obiegu gospodarczym.

Zamówienia publiczne jako narzędzie rozwoju rynku produktów cyrkularnych

W opinii Komitetu zamówienia publiczne mogą stanowić ważne narzędzie wspierające rozwój rynku produktów projektowanych zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym. Wprowadzenie odpowiednich kryteriów środowiskowych w zamówieniach publicznych może zwiększyć popyt na produkty projektowane z myślą o ponownym użyciu, naprawie lub recyklingu.

Jednocześnie należy zauważyć, że część takich wymogów może prowadzić do wzrostu kosztów po stronie przedsiębiorstw. Dotyczy to w szczególności obowiązków związanych z odbiorem produktów po zakończeniu ich użytkowania, zapewnieniem usług naprawczych lub wydłużaniem okresów gwarancyjnych.

Z perspektywy przedsiębiorstw oznacza to konieczność rozwoju nowych modeli biznesowych oraz systemów logistycznych umożliwiających zarządzanie produktami w całym ich cyklu życia.

W praktyce jednym z istotnych wyzwań dla przedsiębiorstw jest nie tylko cena surowców wtórnych, ale również czas ich pozyskania. W wielu przypadkach zamówienia publiczne mają ściśle określone terminy realizacji, natomiast dostępność materiałów z recyklingu bywa bardziej zmienna niż w przypadku surowców pierwotnych. Oznacza to, że samo wprowadzenie kryterium wykorzystania surowców wtórnych w zamówieniach publicznych nie zawsze będzie wystarczające, jeżeli nie będą równolegle rozwijane stabilne systemy podaży tych materiałów.

Utrata statusu odpadu jako warunek rozwoju rynku surowców wtórnych

Szczególne znaczenie dla rozwoju rynku materiałów pochodzących z recyklingu może mieć mechanizm utraty statusu odpadu (End-of-Waste).

Utrata statusu odpadu umożliwia traktowanie surowców wtórnych jako pełnoprawnych produktów w obrocie gospodarczym, co ułatwia ich sprzedaż, transport oraz wykorzystanie w procesach produkcyjnych.

W praktyce w Polsce procedury związane z potwierdzeniem utraty statusu odpadu są często czasochłonne i wymagają przeprowadzenia szczegółowych analiz oraz uzgodnień administracyjnych. Znacząco wydłuża to proces wprowadzania surowców wtórnych na rynek oraz ogranicza rozwój nowych strumieni materiałów pochodzących z recyklingu. Dla małych i średnich przedsiębiorstw długotrwałość i złożoność tych procedur stanowi obecnie istotną barierę w rozwijaniu działalności opartej na przetwarzaniu i obrocie surowcami wtórnymi.

Zaufanie konsumentów do produktów z udziałem surowców wtórnych

Rozwój rynku surowców wtórnych zależy w dużej mierze od zaufania konsumentów do produktów zawierających materiały z recyklingu. Konsumentom muszą mieć pewność, że materiały wykorzystywane w produktach spełniają odpowiednie standardy jakości oraz są bezpieczne w użytkowaniu.

Dlatego ważne jest rozwijanie systemów klasyfikacji jakości surowców wtórnych oraz jasnego określania ich możliwych zastosowań. Recyklerzy powinni mieć możliwość wskazywania, do jakich zastosowań dany materiał się nadaje – na przykład do produktów mających kontakt z żywnością, produktów konsumenckich lub zastosowań przemysłowych.

Takie rozwiązania mogą zwiększyć przejrzystość rynku oraz zaufanie konsumentów do produktów powstających w gospodarce o obiegu zamkniętym. Pomocne w tym zakresie mogą być również narzędzia pozwalające oceniać wpływ środowiskowy produktów w całym ich cyklu życia, w tym podejścia oparte na analizie cyklu życia (LCA). Wykorzystanie takich narzędzi może wspierać stopniowe zwiększanie udziału surowców wtórnych w produktach oraz ograniczać ryzyko zakłóceń na rynku materiałów z recyklingu.

Harmonizacja systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta

Komitety wskazuje również na potrzebę uproszczenia i harmonizacji systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta w Unii Europejskiej.

Obecnie przedsiębiorstwa działające na rynku europejskim muszą dostosowywać się do różnych systemów krajowych, które różnią się m.in. kategoriami produktów, systemami raportowania oraz obowiązkami administracyjnymi. Powoduje to dodatkowe koszty administracyjne, szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Z punktu widzenia przedsiębiorstw istotnym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie bardziej zharmonizowanych zasad raportowania oraz rozwój narzędzi cyfrowych umożliwiających automatyzację sprawozdawczości.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na problem konkurencji ze strony sprzedawców spoza Unii Europejskiej oferujących produkty za pośrednictwem platform internetowych. W praktyce część takich produktów trafia do konsumentów w UE bez pełnego stosowania obowiązków środowiskowych, w tym obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Zjawisko to jest szczególnie widoczne w przypadku sprzedaży produktów z krajów azjatyckich, w tym z Chin.

Z punktu widzenia uczciwej konkurencji istotne jest zapewnienie, aby wszystkie produkty wprowadzane na rynek Unii Europejskiej podlegały takim samym zasadom odpowiedzialności środowiskowej.

Cyfryzacja zezwoleń na rozbiórkę i audyty przedrozbiórkowe

W ankiecie odniesiono się również do planowanego wprowadzenia obowiązkowej cyfryzacji zezwoleń na rozbiórkę oraz audytów przeprowadzanych przed rozbiórką lub renowacją budynków.

W Polsce funkcjonują obecnie procedury administracyjne związane z uzyskiwaniem zezwoleń na rozbiórkę oraz gospodarowaniem odpadami budowlanymi, jednak poziom

cyfryzacji tych procesów w administracji centralnej jest ograniczony, a audyty przedrozbiorowe nie stanowią powszechnej praktyki wśród przedsiębiorstw.

Z perspektywy przedsiębiorstw wprowadzenie takich wymogów może początkowo prowadzić do niewielkiego wzrostu obciążeń administracyjnych oraz kosztów inwestycyjnych związanych z wdrożeniem narzędzi cyfrowych, zwłaszcza w MŚP.

Jednocześnie w dłuższej perspektywie cyfryzacja tych procesów może poprawić zarządzanie materiałami pochodzącymi z rozbiórek oraz zwiększyć możliwości ich ponownego wykorzystania.

Należy jednak uwzględnić fakt, że nowe obowiązki mogą być łatwiejsze do spełnienia dla dużych przedsiębiorstw dysponujących większym zapleczem technicznym i organizacyjnym niż dla małych i średnich firm. Dlatego projektując nowe regulacje, należy przewidzieć odpowiednie wsparcie, w tym szkolenia dla personelu oraz czas na wdrożenie tych rozwiązań dla sektora MŚP.

Podsumowanie

W opinii Komitetu ds. Zrównoważonego Biznesu Krajowej Izby Gospodarczej Circular Economy Act może stanowić ważny krok w kierunku budowy rzeczywistego jednolitego rynku gospodarki o obiegu zamkniętym w Unii Europejskiej. Z punktu widzenia przedsiębiorstw kluczowe znaczenie będzie miało zapewnienie większej harmonizacji regulacji pomiędzy państwami członkowskimi, ograniczenie zbędnych obciążeń administracyjnych oraz stworzenie stabilnych i przewidywalnych warunków dla rozwoju rynku surowców wtórnych.

Uważamy również, że istotnym elementem powodzenia transformacji w kierunku gospodarki cyrkularnej będzie budowanie zaufania konsumentów do produktów zawierających materiały z recyklingu oraz zapewnienie równych warunków konkurencji dla wszystkich przedsiębiorstw wprowadzających produkty na rynek UE, w tym także dla sprzedawców działających za pośrednictwem platform internetowych spoza Unii Europejskiej.

Komitet zwraca szczególną uwagę na sytuację małych i średnich przedsiębiorstw, które stanowią podstawę europejskiej gospodarki. Wprowadzanie nowych obowiązków regulacyjnych powinno być projektowane w sposób proporcjonalny, z uwzględnieniem ograniczonych zasobów organizacyjnych i finansowych MŚP. Dlatego kluczowe znaczenie będzie miało zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla tego sektora – w postaci uproszczonych procedur raportowania, narzędzi cyfrowych ułatwiających

wypełnianie obowiązków, jasnych wytycznych interpretacyjnych oraz dostępu do doradztwa i szkoleń.

W ocenie Komitetu transformacja w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym będzie możliwa tylko wtedy, gdy regulacje będą jednocześnie wspierać rozwój innowacyjnych modeli biznesowych, wzmacniać konkurencyjność europejskiego przemysłu oraz umożliwiać aktywne uczestnictwo w tym procesie również małym i średnim przedsiębiorstwom.

Z poważaniem

Jolanta Okońska-Kubica

Przewodnicząca
Komitetu ds. Zrównoważonego Biznesu
Krajowej Izby Gospodarczej